

Aan de gemeenteraden
in de Veiligheidsregio Hollands Midden

Postadres

Postbus 1123
2302 BC Leiden

Datum:	10 december 2020	Telefoon:		Bijlage:	-
Ons kenmerk:	PK12/COVID-19	Fax:	-		
Uw kenmerk:	-	E-mail:			
Uw brief van:	-	Onderwerp:	Stand van zaken COVID-19 VRHM (brief 12)		
Contactpersoon:	Peter Kessels		Graag bij correspondentie kenmerk en onderwerp vermelden.		

Geachte leden van de raad,

Op 1 december 2020 is de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm), alsmede de bijbehorende ministeriële regelingen, in werking getreden. Hiermee is de periode afgesloten dat ik, als voorzitter veiligheidsregio, op grond van artikel 39 Wet veiligheidsregio's, de bevoegdheden had om in dit kader regionale noodverordeningen vast te stellen en uitvoering te geven aan de handhaving hiervan. Sinds de 1^e Noodverordening Covid-19 VRHM op 13 maart 2020 zijn in totaal 18 regionale noodverordeningen vastgesteld, als juridische basis voor de landelijke maatregelen om de verdere verspreiding van het Covid-19 virus te voorkomen. In mijn voorgaande elf informatiebrieven en tijdens de vier digitale bijeenkomsten met u, ben ik steeds ingegaan op de inhoud en de uitvoering van deze noodverordeningen.

Op grond van artikel 40 Wet veiligheidsregio's breng ik voor 1 januari 2021 mijn schriftelijk verslag uit aan u over het verloop van de aanpak van de coronacrisis en mijn besluiten gedurende deze crisis tot 1 december 2020. Vooruitlopend hierop, en in lijn met mijn eerdere informatieverstrekking richting u, wil ik u in deze 12^e brief informeren over de laatste ontwikkelingen tot 1 december 2020. Hierbij ga ik in op het medisch situatiebeeld, de (handhaving) noodverordening, de continuïteit hulpdiensten/crisisorganisatie en de positie van de gemeenteraad.

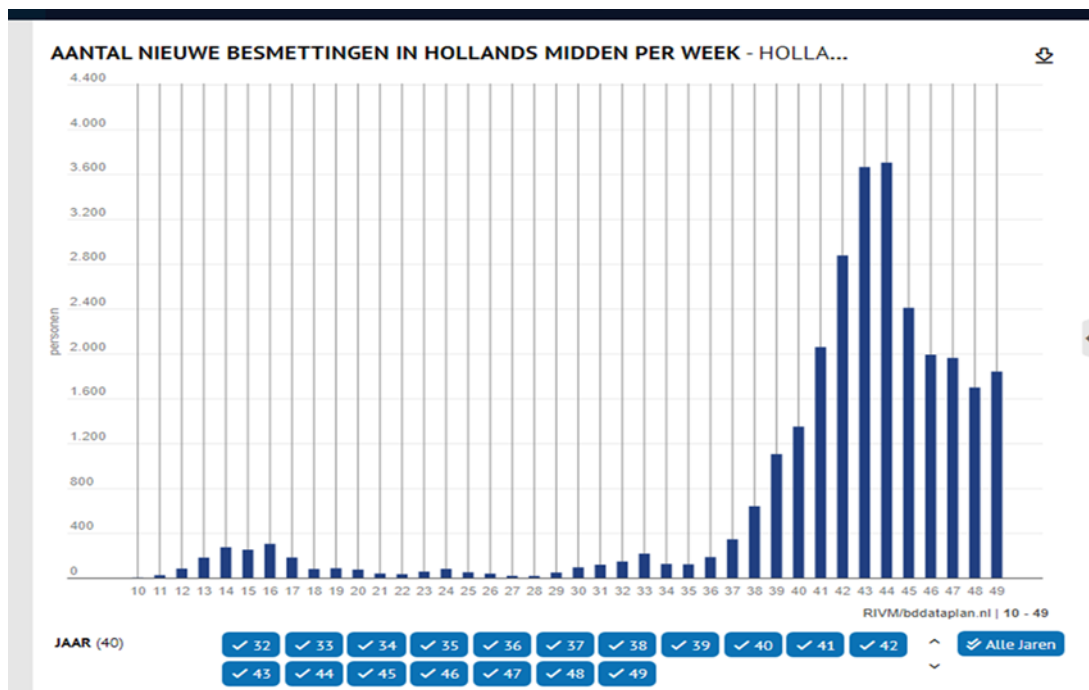
Huidig medisch situatiebeeld

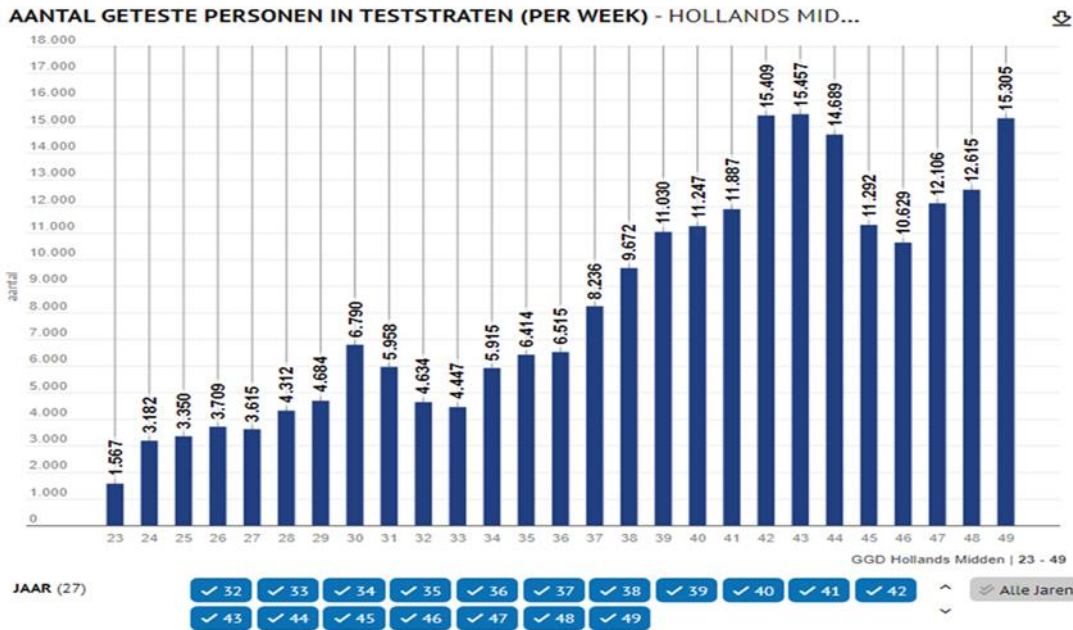
De medische situatie met betrekking tot het Covid-19 virus in Nederland en in Hollands Midden geven een onbevredigend beeld, gelet op de grote inspanningen en ingrijpende maatregelen die genomen zijn. Het kabinet heeft dan ook besloten dat een versoepeling van de maatregelen, richting de kerstdagen, nog niet mogelijk is.

Op dit moment zitten nog steeds 20 veiligheidsregio's, waaronder Hollands Midden, in de inschalingsfase 'zeer ernstig' en 5 regio's in de inschalingsfase 'ernstig'. De inschaling is gebaseerd op het aantal positief geteste personen per 100.000 inwoners per week en het

percentage positieve testen. Overigens wordt door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport opnieuw gekeken naar de toepasbaarheid van de escalatieladder en bijbehorende inschalingsniveaus. Het huidige model is een opschalingsmodel (op basis van eerder genomen maatregelen), terwijl ook gekeken moet gaan worden naar een afschalingsmodel en welke maatregelen dan van toepassing moeten zijn.

Het aantal testen en het aantal besmettingen in de regio Hollands Midden lopen sinds week 49 weer enigszins op na een periode van daling, zoals in onderstaande grafieken is te zien. De onderlinge verschillen tussen gemeenten zijn soms aanzienlijk en ook wisselend. Een actueel beeld treft u aan op het GGD-dashboard <https://eengezonderhollandsmidden.nl/dashboard/dashboardthemas/corona> en het landelijke dashboard <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/>.

Landelijk wordt dezelfde trend gezien, die slechts deels verklaard kan worden uit een toegenomen testbereidheid en het sinds 1 december 2020 testen van bepaalde doelgroepen zonder klachten. Voor het kabinet is het uitblijven van een daling van het aantal besmettingen (en de daaropvolgende afname van het aantal IC- en ziekenhuisopnamen) reden om te besluiten dat er geen versoepelingen kunnen worden doorgevoerd.

Voor wat betreft het bron- en contactonderzoek (BCO) is de GGD in staat om het volledige BCO te doen. In de weken dat het aantal besmettingen sterk opliep en zeer hoog was, is de GGD overgegaan op risicogestuurd BCO. Deze werkwijze is een efficiëntere vorm waarbij er meer verantwoordelijkheid wordt gevraagd van besmette mensen om hun eigen omgeving te informeren. Zo speelt de GGD tijd en capaciteit vrij om per dag meer besmette personen te kunnen bereiken en zicht te kunnen houden op clusters in de regio. De meeste clusterbesmettingen vinden plaats in de privésfeer en daarnaast op scholen/kinderdagverblijven, in de (langdurige) zorg en bij bedrijven.

De druk op de klinische- en IC capaciteit blijft onveranderd hoog. De prognose voor de komende twee weken is, voor zowel de kliniek- als de IC-bezetting, een daling in het aantal bezette bedden. De onzekerheidsmarges blijven hierbij groot. De druk op de zorg wordt landelijk zo goed mogelijk verdeeld door het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS). In onze ROAZ-regio zijn alle Covid-bedden het merendeel van de tijd volledig bezet en moeten met regelmaat patiënten overgeplaatst worden naar andere ziekenhuizen.

Onlangs zijn ook de resultaten bekend geworden van het gedragsonderzoek dat periodiek wordt gehouden door het RIVM en de GGD. Het onderzoek is gehouden onder 3850 inwoners uit de regio Hollands Midden. Verontrustend is dat ruim 80% van de ondervraagden aangeeft ondanks klachten toch naar buiten te zijn geweest. Daarnaast zegt 36% van de ondervraagden toch bezoek te hebben ontvangen, ondanks het feit dat ze klachten hadden die passen bij het coronavirus. Opvallend is dat de vaccinatiebereidheid daalt. In juni 2020 gaf 74% van de respondenten aan zich te willen laten vaccineren, inmiddels is dit gedaald tot 59%. Een stijging is te zien in de testbereidheid. Waar 43% van de mensen in oktober 2020 aangaf zich bij klachten te willen laten testen, zegt begin november 2020 61% van de ondervraagden zich te willen laten testen bij klachten.

De negatieve effecten van de coronacrisis op het welzijn van mensen zijn helaas toegenomen. Het percentage mensen dat zich ernstig eenzaam voelt is gestegen naar 16%. Ook het aantal mensen met een verminderde psychische gezondheid stijgt: tot 9%. Tot slot is een opvallende uitkomst dat 39% van de mensen aangeeft minder te bewegen.

Eerder deze week werd bekend dat de eerste vaccins begin januari 2021 worden uitgeleverd. Vanwege de kenmerken van het eerst beschikbare vaccin (geschikt voor grootschalige vaccinatie) heeft het kabinet besloten medewerkers in de langdurige zorg als eerste te vaccineren. De GGD en de veiligheidsregio bereiden zich samen met ketenpartners voor op hun aandeel in de organisatie van deze eerste ronde, waarbij sprake zal zijn van één of twee locaties in de regio Hollands Midden. De GGD, GHOR en veiligheidsregio werken samen om meer duiding te kunnen geven aan de cijfers, mede op basis van de uitkomsten van het bron- en contactonderzoek van de GGD. Dit blijft een lastige opgave, gelet op de grote aantallen besmettingen en de verspreiding over de regio en in de hele samenleving.

(Handhaving) Noodverordeningen

Sinds de 15^e Noodverordening van 14 oktober 2020 zijn nieuwe ingrijpende landelijk maatregelen van kracht; ook wel de 'gedeeltelijke lockdown' genoemd. Deze maatregelen waren (grotendeels) nog van kracht op 30 november 2020 en zijn (grotendeels) overgenomen in de Twm en de bijbehorende ministeriële regelingen per 1 december 2020.

In de periode 4 tot en met 18 november 2020 (16^e Noodverordening van 4 november 2020 en de 17^e Noodverordening van 6 november 2020) is een aantal extra maatregelen van kracht geweest. In de 18^e Noodverordening van 18 november 2020 zijn deze extra maatregelen weer ingetrokken. Op 1 december 2020 is tenslotte de 18^e Noodverordening ingetrokken tegelijk met de inwerkingtreding van de Twm per diezelfde datum.

De noodverordeningen zijn opgesteld op grond van de respectievelijke aanwijzingen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid. Door de (standaard) werkwijze met landelijke model-noodverordeningen van het Veiligheidsberaad waren de noodverordeningen in alle 25 veiligheidsregio's gelijklopend. Over de precieze inhoud van de noodverordeningen bent u geïnformeerd en u heeft ook een afschrift ontvangen van deze noodverordeningen.

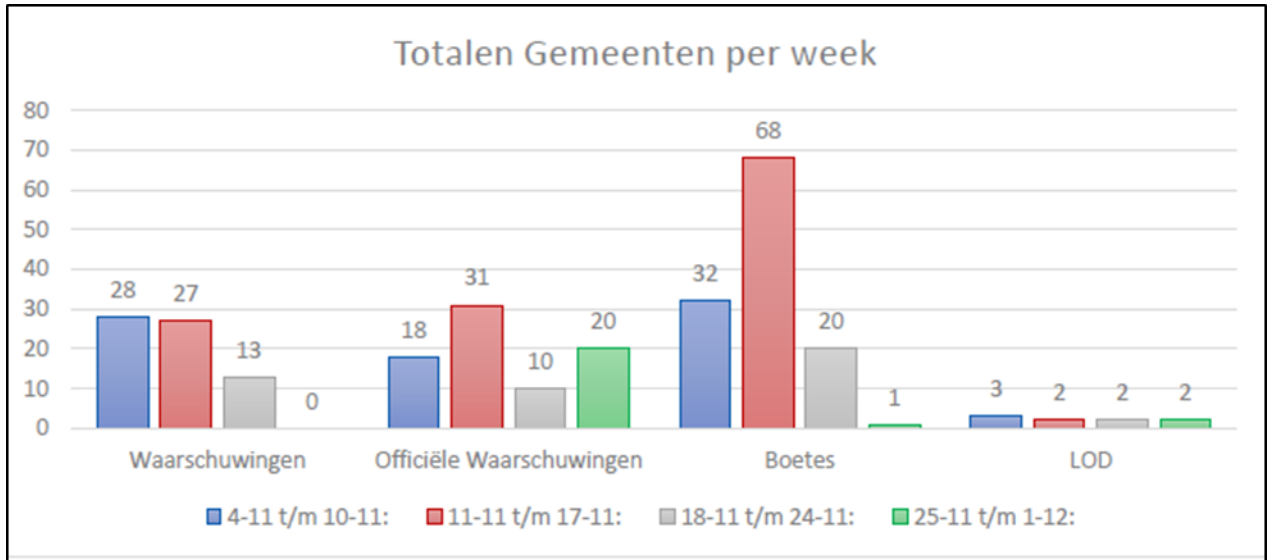
Voor vaststelling van de noodverordeningen heb ik de burgemeesters, op grond van artikel 39, vierde lid, Wet veiligheidsregio's, geconsulteerd. Geen van de burgemeesters heeft schriftelijk bezwaar doen aantekenen tegen de noodverordeningen, op grond van het feit dat het belang van hun gemeente onevenredig geschaad zou worden. Hierop is één uitzondering geweest. De burgemeester van Gouda heeft schriftelijk bezwaar doen aantekenen tegen de 16e Noodverordening van 4 november 2020 en meer precies tegen de bepaling dat maximaal 30 personen aanwezig mochten zijn bij een uitvaart in een uitvaartcentrum (artikel 2.0; lid 2 sub a 16e Noodverordening). De burgemeester van Gouda was van mening dat er onvoldoende zwaarwegende redenen waren om het aantal personen te maximaliseren op 30. De betreffende bepaling in de 16^e Noodverordening vloeide echter rechtstreeks voort uit de aanwijzing van de minister en diende derhalve door de voorzitter veiligheidsregio opgevolgd te worden. De betreffende bepaling in de 16^e Noodverordening is dan ook in stand gebleven.

Naar aanleiding van een aangenomen motie in de Tweede Kamer is in de 17^e Noodverordening van 6 november 2020 een ontheffingsmogelijkheid op deze bepaling door de voorzitter veiligheidsregio opgenomen. Deze ontheffingsmogelijkheid is, gezien het medisch situatiebeeld op dat moment, terughoudend ingezet en alleen in gevallen dat het aantal eerste- en tweedegraads familieleden meer dan 30 personen bedroeg. In totaal is in drie gevallen door mij gebruik gemaakt van deze ontheffingsmogelijkheid. In de 18^e Noodverordening van 18 november 2020 is het aantal personen bij een uitvaart gemaximaliseerd op 100 personen. Deze bepaling is nog steeds van kracht onder de Twm.

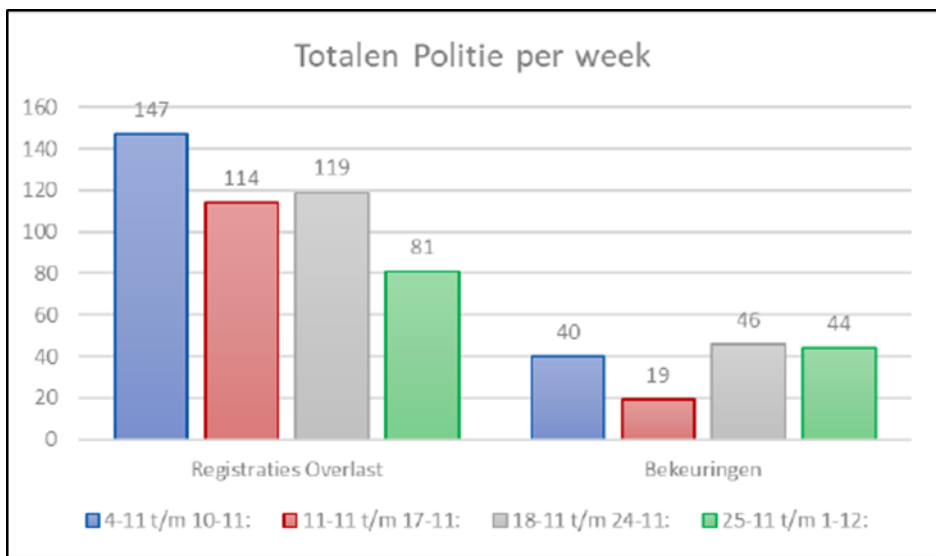
Door de veiligheidsregio is bij elke nieuwe noodverordening een operationeel handavingskader opgesteld en zijn aandachtspunten benoemd voor de handhaving en de netwerkstrategie (contact leggen met lokale maatschappelijke instellingen, bedrijven en verenigingen). In de maand november 2020 is met name extra aandacht (maatregelen en adviezen) gegeven aan de volgende thema's c.q. doelgroepen: scholen/kinderdagverblijven, (binnen)-sportgelegenheden, jongeren, werkgevers, kwetsbaren, winkelgebieden, recreatiegebieden en anderstaligen.

Eind november 2020 heeft het landelijke Samenwerkingsplatform "Arbeidsmigranten en COVID-19" een tweetal bedrijfsbezoeken in onze regio uitgevoerd. De eerste beelden zijn dat op het gebied van het naleven van de coronamaatregelen geen grote bijzonderheden zijn geconstateerd.

De handhaving van de regionale noodverordeningen in de periode van 'gedeeltelijke lockdown' (4 november tot 1 december 2020) door gemeentelijke Boa's en de politie laat het volgende beeld zien:

Figuur: (officiële) waarschuwingen, boetes en Lasten onder dwang (LOD) (bron: handhaving gemeenten)

Figuur: overlastmeldingen en bekeuringen (bron: politiegegevens Eenheid Den Haag)

Op dit moment lopen er nog vijf bezwarenprocedures tegen een opgelegde last onder dwangsom en/of invorderingsbeschikking. De beslissing over een last onder dwangsom en invorderingsbeschikking was door mij gemandateerd aan de burgemeesters, gelet op de grote lokale inzet bij de handhaving van de maatregelen in de noodverordening. De beslissing op bezwaar vindt door mij plaats. De verwachting is dat deze procedures voor de kerstvakantie afgerond zijn.

De inwerkingtreding van de Twm per 1 december 2020 betekent een verandering in de verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor de voorzitter veiligheidsregio en de burgemeester. Eenduidigheid ten aanzien van de uitleg en inzet van de noodzakelijke maatregelen en daardoor duidelijkheid in bestuurlijk crisioptreden is gewenst. Samen met de burgemeesters heb ik het initiatief genomen om te komen tot een regionaal toepassingskader. Dit kader vindt navolging in het land. In het Regionaal toepassingskader Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Rtwm) wordt gezocht naar een zorgvuldige balans tussen voor de crisisbestrijding noodzakelijke regionale afstemming en de inzet van bevoegdheden binnen de reguliere lokale politiek-bestuurlijke verhoudingen. Op basis van de regionale ervaringen uit de eerste acht en halve maand van de coronacrisis is een aantal thema's onderkend, waarop een regionale afstemming, coördinatie en/of facilitering van meerwaarde is in het belang van de eenheid van bestuurlijk crisioptreden. Uiteraard passend binnen de nieuwe verantwoordelijkheids- en bevoegdheidsverdeling van de Twm, de gemeentelijke politiek-bestuurlijke verhoudingen en de coronamaatregelen in de ministeriële regeling. De burgemeester bespreekt dit toepassingskader met u voor de kerstvakantie.

Continuïteit hulpdiensten / crisisorganisatie

Onderdeel van bovenstaand Regionaal toepassingskader is dat de coördinatie van de regionale bestrijding van de coronacrisis blijft plaatsvinden door de voorzitter veiligheidsregio en het Regionaal Operationeel Team Covid-19 (ROT-C). Ook de afstemming via het Regionaal Beleidsteam blijft bestaan, conform de Twm.

De hulpverlening en paraatheid van de hulpdiensten is op dit moment nog gewaarborgd. De hulpdiensten beschikken ook over voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen met betrekking tot Covid-19. De hulpdiensten hebben wel extra maatregelen genomen om de continuïteit van de hulpverlening zo veel als mogelijk te waarborgen, bijvoorbeeld door het inroosteren van extra medewerkers. Deze mogelijkheden zijn niet onbeperkt. Gezien het, nog steeds, hoge aantal besmettingen en quarantaine- en isolatiemaatregelen in de samenleving kan het ook bij de hulpdiensten plotseling gaan om een grote groep medewerkers.

De gevolgen van de coronacrisis en het landelijke vuurwerkverbod maken de komende jaarwisseling nog onvoorspelbaarder dan andere jaren. Door de hulpdiensten worden scenario's opgesteld om flexibel en daadkrachtig te kunnen inspelen op (ver)anderende omstandigheden. Het toestaan van carbidschieten is een lokale afweging en besluit. In sommige gemeenten is dit al een langer bestaande traditie die, onder striktere coronamaatregelen, wordt voortgezet. In andere gemeenten, waar deze traditie niet aanwezig is, is via de APV een verbod ingesteld. Veel gemeenten zijn bezig om voor de jeugd extra activiteiten te (laten) organiseren tijdens de oud-en-nieuw periode, aangezien veel reguliere festiviteiten geen doorgang kunnen vinden als gevolg van de coronacrisis en het vuurwerkverbod.

Positie gemeenteraad

In het eerder genoemde Rtwm worden de rol en positie van de gemeenteraad in de Twm nader toegelicht. Graag verwijs ik hiervoor naar dit toepassingskader. Tijdens de digitale bijeenkomst op 25 november 2020 bent u nader geïnformeerd over de Twm en het toepassingskader.

Mijn schriftelijk eindverslag (artikel 40 Wet veiligheidsregio's) zal ik u doen toekomen voor 1

januari 2021. De wijze van behandeling van mijn eindverslag in uw gemeenteraad laat ik graag over aan uw eigen inzichten en behoeften. Indien gewenst ben ik graag bereid om een toelichting te geven en/of vragen te beantwoorden in uw raadsvergadering. Indien u schriftelijke vragen heeft zal ik deze uiteraard beantwoorden.

Alhoewel ik de wettelijke en democratische borging van de coronamaatregelen in de Twm van groot belang vind, en dit naar mijn mening ook eerder had moeten plaatsvinden, wil ik mijn grote waardering uitspreken voor de 'handen-uit-de-mouwen' handelswijze van het lokaal bestuur en de ambtelijke ondersteuning (van gemeenten en het verlengd lokaal bestuur van GGD en veiligheidsregio) in de achterliggende (bijna) negen maanden. Het was en is een grote medische, sociale en economische crisis, van ongekende omvang en impact. Als voorzitter veiligheidsregio heb ik mij altijd gesteund gevoeld door mijn collega-burgemeesters, de ambtelijke ondersteuning en u. Hiervoor wil ik u bedanken en ik vertrouw erop dat we ons gezamenlijk blijven inzetten totdat we deze grote crisis overwonnen hebben.

Vertrouwende u hiermee, voor nu, voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

drs. H.J.J. Lenferink
voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden